

Voorstel voor	Algemeen bestuur
Vergaderdatum	28 juni 2023
Onderwerp	Eerste begrotingswijziging 2023
Agendapunt	6
Portefeuillehouder	W. Stegeman
Contact opsteller	bestuursondersteuning@vechtstromen.nl
Vertrouwelijkheid	Nee

Routing	Besluit
Advies commissie 28 juni 2023	
Besluit algemeen bestuur 28 juni 2023	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. de 1^e begrotingswijziging 2023 naar programma's en inzet reserves vast te stellen (volgens de bijlage AB-besluit);
2. met het vaststellen van de eerste begrotingswijziging 2023, in te stemmen met de gewijzigde netto investeringsjaarschijven voor de periode 2023-2026 met een totaal kader voor deze periode van € 302,9 miljoen.

II. Kernboodschap

Jaarlijks wordt de lopende begroting in principe twee keer bijgesteld. Met de voorgestelde begrotingswijziging wordt voor de eerste keer een bijstelling gedaan op de begroting 2023. Met de vaststelling van de begrotingswijziging lopen de budgetten en de investeringsplanning weer in pas met de verwachte bestedingen op basis van de huidige inzichten over 2023. De 2^e begrotingswijziging vindt plaats bij het bestuurlijk voortgangsrappport in november 2023.

De begrotingswijziging is gebaseerd op de uitkomsten van de analyse van de jaarrekening 2022 in combinatie met ontwikkelingen in het eerste kwartaal van 2023 en de analyses ten behoeve van de kaderbrief 2023-2024 met effecten voor de jaarschijf 2023. Zoals opgenomen in de kaderbrief worden de (structurele) effecten voor de jaarschijf 2024 en volgende jaren betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2024 en volgende jaren. De meerjarige effecten worden samen met de keuzes die in het nieuwe bestuursakkoord worden gemaakt opgenomen en doorgerekend in een meerjarige verkenning in de begroting 2024.

De verwerking van de analyses en de daaruit volgende mutaties hebben per saldo een nadelig effect van € 1.349.000 op de programma's en kennen een belangrijke link met de kaderbrief 2023-2024. De mutaties die zijn opgenomen in de eerste begrotingswijziging zijn – nagenoeg – allemaal reeds kenbaar gemaakt in de kaderbrief 2023-2024. Een aantal grotere mutaties hieruit zijn hogere uitgaven voor verbonden partijen (€ 535.000), het beheren van applicaties (€ 500.000), de uitvoering van het waterbeheerprogramma, PPLG en themaplannen (€ 400.000). Daarnaast zien we een nadelig effect door hogere kapitaallasten (€ 262.000) welke nog niet bekend waren ten tijde van het opstellen van de kaderbrief. Daarnaast zijn ook voordelen te constateren, onder andere een voordeel op de budgetten voor peilbeheer (waterakkoord) (€ 250.000), het werkplan kunstwerken (€ 172.000) en een BTW-teruggave (€ 150.000).

Naast mutaties op de kosten worden ook aanvullende inkomsten verwerkt. Dit betreft een bedrag van € 2.684.000 aan extra dividenduitkering van de Nederlandsche Waterschapsbank en € 2.640.000 hogere opbrengsten vanuit de waterschaps-belastingen, voornamelijk veroorzaakt door sterk stijgende WOZ-waarden.

Tot slot vindt een wijziging plaats van de investeringsjaarschijven. Over 2022 is vooral door vertraging bij voorbereiding en leveringen de realisatie van investeringen met € 5,7 miljoen achtergebleven bij de prognose in de BVR 2022. De uitdaging is om de achterstand weer in te lopen om de Infrastructuur op orde te krijgen en bijvoorbeeld de KRW doelstellingen dichterbij te brengen. Door prijsstijgingen vallen veel investeringen duurder uit en kunnen de investeringsprogramma's zonder inflatiecorrectie niet volledig worden uitgevoerd. Om uitvoering van alle investeringen mogelijk te maken, wordt het investeringskader voor de komende jaren vergroot. Om kredietverstrekking door het dagelijks bestuur mogelijk te maken, is het gewenst dat het algemeen bestuur de gewijzigde jaarschijven vaststelt.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

De uitkomsten van de analyse van de jaarrekening 2022 in combinatie met de eerste kwartaalrapportage 2023, en de analyses ten behoeve van de kaderbrief 2023-2024 leveren input voor de eerste begrotingswijziging 2023. Met het goedkeuren van de begrotingswijziging zijn de budgetten weer actueel ten opzichte van de verwachte uitputting van budgetten. Dit zorgt voor betere mogelijkheden om te sturen en is tevens van belang om de afwijkingen, en daarbij eventuele bevindingen voor wat betreft rechtmatigheid, bij het opmaken van de jaarrekening 2023 te beperken.

Door het vaststellen van het gewijzigde investeringskader wordt het voor het Dagelijks Bestuur mogelijk om kredieten te verstrekken om de infrastructuur op orde te krijgen en de KRW-doelstellingen dichterbij te brengen.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Met dit bestuursvoorstel over de eerste begrotingswijziging 2023 worden wijzigingen in de exploitatiebegroting op programmaniveau van het lopende jaar en mutaties op reserves expliciet aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd.

De exploitatiebegroting van Vechtstromen wordt op twee momenten in het jaar bijgesteld conform de bestuurlijke P&C-cyclus. De eerste begrotingswijziging wordt in de juni/juli vergadering van het algemeen bestuur vastgesteld. De tweede begrotingswijziging wordt in november vastgesteld tegelijkertijd met de vaststelling van het bestuurlijk voortgangsrapport (BVR).

V. Alternatief voorstel

Niet van toepassing.

VI. Argumenten

1.1 Voorgestelde wijzigingen komen voort uit analyses van de budgetten en verwachte uitputting in 2023 en zijn – nagenoeg – allemaal reeds kenbaar gemaakt in de kaderbrief 2023-2024.

In de kaderbrief 2023-2024 is het inzicht gegeven dat, op dat moment, de verwachting was dat de nadelen voor 2023 € 4,2 miljoen zouden bedragen.

Uiteindelijk is voor een bedrag van € 3,1 miljoen aan nadelen vanuit de kaderbrief verwerkt in voorliggende begrotingswijziging. In de kaderbrief was reeds opgenomen dat voor een aantal effecten een nadere analyse nodig is. Het verschil van € 1,3 miljoen ten opzichte van inschatting voor de jaarschijf 2023 in de kaderbrief 2023-2024 mogelijk in de tweede begrotingswijziging 2023 alsnog wordt verwerkt. Aanvullend is nog een nadeel opgenomen in deze begrotingswijziging van € 0,3 miljoen. Dit nadeel was nog niet opgenomen in de kaderbrief 2023-2024. Dit betreft een nadeel op de kapitaallasten. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf VIII. Financiën.

1.2 Alle voorgestelde wijzigingen worden in principe incidenteel verwerkt.

Zoals opgenomen in de kaderbrief 2023-2024 worden de effecten voor de jaarschijf 2024 en volgende jaren betrokken bij de voorbereiding van de programmabegroting 2024-2027 en worden daarmee nog voorgelegd aan het (nieuwe) dagelijks bestuur.

2.1 Door mutaties qua tempo, kosten- en opbrengstenniveau, scope-aanpassingen e.d. in projecten en andere investeringen, wijkt de planning van de uitgaven af van de planning die bij de programmabegroting 2023 is gebruikt.

De planning van de uitgaven wijkt met afgerond € 21 miljoen af van de planning bij de programmabegroting doordat in 2022 minder werk is uitgevoerd, wat moet worden ingehaald (€ 5,7 miljoen), door de toegekende inflatiecorrectie (€ 10,4 miljoen) en door verhoging in het programma besturen en organiseren door het activeren van uren voor projecten voor dit programma vanaf 2024 (€ 2,1 miljoen), vanwege toegenomen autonome opgaven (€ 1,7 miljoen), tot slot was in de programmabegroting 2023-2026 reeds aangekondigd dat aanvullende investeringen benodigd waren rondom m.n. ICT. Onder andere als gevolg van een toenemende omvang van de organisatie en noodzakelijke vervanging van een groeiend aantal assets (€ 1,2 miljoen).

Door de nieuwe jaarschijven 2023-2026 en de onderliggende programmering vast te stellen kunnen projecten de geplande voortgang krijgen. Voor de hierin opgenomen investeringen kan het dagelijks bestuur kredieten verstrekken voor zover het algemeen bestuur niet anders heeft besloten.

Indien de nieuwe programmering met jaarschijven niet wordt vastgesteld kan een aantal investeringen niet de doorgang vinden die gewenst is zonder voor ieder individuele investering het algemeen bestuur om toestemming te vragen.

2.2 In 2023 wordt vanwege het aantreden van een nieuw bestuur geen MJV opgesteld, maar wordt volstaan met een informerende kaderbrief. Omdat de lijn van het nieuwe algemeen bestuur nog niet duidelijk is wordt het bestaande beleid bestendig.

De eventuele vertraging of versnelling in het realiseren van ambities zal pas bij het vaststellen van de programmabegroting 2024-2027 leiden tot heroverweging van investeringen. Daarom kan voor nu op hoofdlijn worden volstaan met de inhoudelijke programmering volgens de programmabegroting 2023-2026 en worden geen nieuwe beleidsinvesteringen voorgesteld. De enige administratieve uitzondering is het vanaf 2024 activeren van uren in het programma besturen en organiseren. In de eerste jaren staat hier een voordeel in de exploitatie tegenover omdat de personele lasten dan gedekt worden vanuit de investeringsprojecten, in latere jaren valt dit voordeel weg doordat de afschrijvingen als gevolg van de geactiveerde uren dan min of meer gelijk zijn aan het gemiddelde jaarlijkse bedrag aan geactiveerde uren. Vanwege het activeren en afschrijven ontstaat een nadeel als gevolg van de rentecomponent die automatisch ontstaat wanneer wordt afgeschreven.

Met het activeren van uren voor de investeringsprojecten binnen programma 3 wordt echter beter aangesloten op de wet- en regelgeving en bij de werkwijze van de overige twee programma's.

VII. Risico's en kanttekeningen

1.1 Er wordt een grotere aanspraak gemaakt op het budget onvoorzien dan beschikbaar is.

Het budget onvoorzien is niet toereikend voor de aanspraak die daarop wordt gemaakt. De bestaande werkwijze is dat gedurende het jaar de posten voor onvoorzien weer terug worden gebracht op het niveau van de primitieve begroting omwille van de continuïteit en begrotingsrechtmatigheid gedurende het jaar. Daarom wordt het budget voor onvoorzien aangezuiverd vanuit de algemene reserve tot de stand van de primitieve begroting. Een aanzuivering vanuit de algemene reserve betekent dat het weerstandsvermogen daalt. Om te voorkomen dat dit gebeurt, wordt de algemene reserve aangezuiverd vanuit de bestemmingsreserve tariefsegalisatie. Met deze aanzuivering voldoet het weerstandsvermogen weer aan het gestelde kader en ook aan de kaders omtrent de inzet van de reserve tariefsegalisatie wordt voldaan. De werkwijze van het aanvullen van onvoorzien (naar 100% van de primitieve begroting) vanuit de algemene reserve en vervolgens het aanvullen van de algemene reserve vanuit de reserve tariefsegalisatie is de huidige bestendige werkwijze. Met een nieuw dagelijks bestuur kan onderzocht worden of deze werkwijze voor de toekomst is te handhaven. Bij de tweede begrotingswijziging wordt de stand van onvoorzien opnieuw beoordeeld. Een actualisatie van de risico's i.r.t. het weerstandsvermogen vindt jaarlijks plaats bij de jaarrekening.

1.2 Het aanvullen van de post onvoorzien met € 1.349.000 vanuit de algemene reserves beperkt de mogelijkheden voor tijdelijke demping van de tarieven in de begroting en veroorzaakt een hogere schuldpositie.

Zoals bovenstaand toegelicht wordt het budget voor onvoorzien aangevuld vanuit de algemene reserve naar het niveau van de primitieve begroting. De verlaging van de algemene reserve heeft effect op de weerstandscapaciteit (= post onvoorzien + algemene reserves) en dreigt daardoor onder de bestuurlijk gestelde norm te geraken. Om dit effect te voorkomen, wordt voorgesteld de algemene reserve aan te vullen vanuit de reserve tariefsegalisatie. Hierdoor daalt de reserve tariefsegalisatie en door een daling van de reserves stijgt vervolgens de schuldpositie.

Bij de jaarrekening 2022 geldt overigens dat als resultaatsbestemming wordt voorgesteld om een toevoeging van € 3.387.000 te doen aan de reserves tariefsegalisatie. Per saldo stijgt hierdoor de omvang van de reserve tariefsegalisatie waardoor de stijging van de schuldpositie geneutraliseerd wordt.

2.1 Het algemeen bestuur kan bij de programmabegroting 2024-2027 besluiten over een andere hoogte van het investeringskader en de jaarschijven.

Het nu vaststellen van de (gewijzigde) jaarschijven is vooral gewenst voor projecten die in uitvoering zijn of die op hele korte termijn gaan starten met uitvoering. De afwijking die hierdoor kan ontstaan kan bij de herprogrammering voor de programmabegroting 2024-2027 zo nodig worden gecorrigeerd.

2.2 De jaarschijf 2027 is geen onderdeel van de besluitvorming van de eerste begrotingswijziging 2023.

Zoals in de kaderbrief 2023-2024 aangegeven is de opgave voor 2027, als beoogd laatste jaar voor de KRW, nog onzeker. Er is daarnaast nog nadere afstemming met het bestuur nodig voor de financiële vertaling van de lijn van het komende bestuursakkoord en de eventuele effecten daarvan op het investeringskader.

De verhoging van de jaarschijf 2027 die in de kaderbrief 2023-2024 zichtbaar is gemaakt, is geen onderdeel van de besluitvorming bij de eerste begrotingswijziging 2023.

Onderstaande tabel is afkomstig uit de kaderbrief 2023-2024 (tabel 8) en is het vertrekpunt voor het investeringskader bij de programmabegroting 2024, aangevuld met de voorgestelde mutaties voor de jaren 2023-2026 zoals opgenomen in voorliggende begrotingswijziging.

Daarnaast is de tabel onderaan aangevuld met vijf regels om het verschil tussen de inzichten bij de kaderbrief en de inzichten bij de eerste begrotingswijziging weer te geven. Alle overige verhogingen bovenop het kader zullen daarmee nog bestuurlijk vastgesteld moeten worden.

Omschrijving Bedragen x € 1 miljoen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Cum.
Investeringsplanning BVR 2022/PB2023-2026	48,1	53,1	65,5	80,9	82,3	47,7	377,6
Structurele doorwerking extra inflatie 2023/2024			3,0	3,7	3,7	2,2	12,6
KRW-aanvulling obv overdrachtsdocument						10,0	10,0
Aangepast kader investeringen KB 2023-2024	48,1	53,1	68,5	84,6	86,1	59,8	400,1
Actuele herprogrammering	42,8	52,5	67,3	90,4	91,1	95,9	439,9
Vershil kader en herprogrammering 2023-2024	-5,3	-0,6	-1,2	5,8	5,1	36,0	39,8
Cumulatief	-5,3	-5,9	-7,1	-1,3	3,8	39,8	

2.3 Na het opstellen van de eerste begrotingswijziging en het bijbehorende investeringskader is nieuw een financieel risico geconstateerd bij het project Broeklanden-Zuid.

Dit financiële risico is nog niet opgenomen in voorliggende begrotingswijziging/ investeringskader. In aanloop naar de tweede begrotingswijziging 2023 wordt in samenspraak met de gemeente Hardenberg, de samenwerkingspartner binnen dit project, nader onderzocht in hoeverre dit risico zich voor Vechtstromen voordoet en voor welk bedrag. Als op het moment van het opstellen van de tweede begrotingswijziging duidelijk is wat de financiële effecten zijn, dan wordt dit ter besluitvorming voorgelegd als onderdeel van het totale investeringskader. Het project gaat over de realisatie van een waterberging van 55.000 m³ voor Vechtstromen waarmee invulling wordt gegeven aan de regionale wateropgave in het stroomgebied van de Bruchterbeek om water te bergen.

VIII. Financiën

In de eerste begrotingswijziging 2023 worden (autonome) ontwikkelingen (ten laste van onvoorzien) en diverse technische wijzigingen (per saldo budgetneutraal) verwerkt. De ontwikkelingen die een financieel nadeel kennen, zijn ook reeds opgenomen in de kaderbrief 2023-2024. Zoals opgenomen in de kaderbrief worden de (structurele) effecten voor de jaarschijf 2024 en volgende jaren betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2024 en volgende jaren. De effecten zullen, samen met de keuzes die in het nieuwe bestuursakkoord worden gemaakt, worden opgenomen en doorgerekend in een meerjarige verkenning en in de begroting.

Werkwijze weerstandsvermogen

Afwijkingen in de netto-kosten per programma worden gedurende het jaar ten laste (of bij een voordeel, ten gunste) gebracht van onvoorzien, als onderdeel van het weerstandsvermogen. Om een negatieve stand van onvoorzien te voorkomen, wordt onvoorzien in eerste instantie vanuit de Algemene reserve aangezuiverd. Ook bij de 2e begrotingswijziging (bij de BVR) wordt deze werkwijze gevolgd. Aan het einde van het jaar wordt een risico-inventarisatie bij de jaarrekening uitgevoerd.

Op basis daarvan wordt beoordeeld of het weerstandsvermogen toereikend is (uitgaande van een norm tussen de 1,0 en 1,4) en wordt een voorstel gedaan aan het algemeen bestuur.

Bij deze 1e begrotingswijziging leidt de omvang van de onttrekking uit de Algemene reserve ertoe dat het weerstandsvermogen onder de 1,0 komt. Daarom wordt een aanzuivering van de bestemmingsreserve tariefsegalisatie voorgesteld.

Financiële toelichting 1e begrotingswijziging

In totaal vindt op de programma's een verhoging van de lasten plaats van € 1.349.000. Uit de verwerking van de analyses (duiding van autonome ontwikkelingen, mee- en tegenvallers, prognose kosten 2024) blijkt per saldo een nadelig effect van € 1.326.000 in 2023 binnen de programma's. Voor programma 1 gaat het om een voordelig effect van € 24.000, voor programma 2 om een nadelig effect van € 451.400 en voor programma 3 om een nadelig effect van € 898.100. Deze voor- en nadelen worden verrekend met de budgetten voor onvoorziene uitgaven die reeds in de begroting zijn gereserveerd, ad € 636.100.

Het voordeel binnen programma 1 is dermate beperkt dat wordt voorgesteld dit toe te voegen aan het budget onvoorzien binnen programma 1 en verder niet te verrekenen met de algemene reserve. Omdat het budget voor onvoorzien niet toereikend is voor de programma's 2 en 3, wordt voorgesteld deze nadelen, van tezamen (afgerond) € 1.349.000 te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan de budgetten voor onvoorzien voor programma 2 en 3. Hiermee is voor beide programma's weer hetzelfde budget voor onvoorziene uitgaven beschikbaar als bij het opstellen van de primitieve begroting. Deze toevoeging van € 1.349.000 zorgt voor een verhoging van de netto-lasten per programma zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

Het nadeel binnen de programma's van € 1.326.000 bestaat uit diverse mutaties die ook al waren opgenomen in de kaderbrief 2023-2024. Onderstaande tabel geeft een weergave van deze mutaties per categorie zoals opgenomen in de kaderbrief. De uitgebreidere toelichtingen per onderwerp zijn reeds opgenomen in de kaderbrief 2023-2024.

Toelichting bij onderstaande tabel

In onderstaande tabel moeten positieve bedragen worden gelezen als nadelen binnen de begroting (meer kosten, of lagere inkomsten), negatieve bedragen zijn voordelen (hogere inkomsten of minder kosten).

De tabel sluit met een totaalsaldo van € 3,14 miljoen. Dit is het totale pakket aan nadelen dat is opgenomen in de eerste begrotingswijziging. Als een vergelijking wordt gemaakt met de kaderbrief 2023-2024 dan is zichtbaar dat het nadeel van € 0,26 miljoen, als gevolg van hogere kapitaallasten, niet was opgenomen in de kaderbrief. De overige mutaties bedragen € 2,87 miljoen en kunnen worden vergeleken met de kaderbrief. In de kaderbrief was voor 2023 een nadeel opgenomen van € 4,20 miljoen. Zoals reeds opgenomen in de kaderbrief is voor een aantal effecten een nadere analyse nodig waardoor het verschil ten opzichte van de kaderbrief van € 1,33 miljoen, mogelijk in de tweede begrotingswijziging 2023 alsnog wordt verwerkt.

Het totaal van de categorieën 'overige autonome ontwikkelingen', 'plussen en minnen' en 'Mutaties niet opgenomen in de kaderbrief' bedraagt € 1,34 miljoen. Dit komt overeen met de mutatie op de posten onvoorzien binnen de programma's.

Categorie	Omschrijving	Totaal opgenomen in eerste begrotingswijziging
Autonome ontwikkelingen/ prijsstijgingen	Energie	€ 310
	Effecten CAO	€ 1.500
Overige autonome ontwikkelingen	Verbonden partijen	€ 535
	IJzeraanslag beluchtings-elementen	€ 100
	Hogere belastingopbrengsten	- € 2.640
	Hogere dividenduitkering NWB	- € 2.684

Categorie	Omschrijving	Totaal opgenomen in eerste begrotingswijziging
Plussen en minnen	Waterakkoord	- € 250
	Werkplan Groot onderhoud kunstwerken	- € 172
	BTW teruggave	- € 150
	Hogere beheerkosten applicaties	€ 500
	Uitvoering waterbeheer-programma, PPLG en Themaplannen	€ 400
	Overig	€ 100
Totaal		- € 2.451
	Toevoeging aan bestemmingsreserve tariefseglisatie	€ 2.640
	Toevoeging aan bestemmingsreserve dividend NWB	€ 2.684
Totaal		€ 2.873
Mutaties niet opgenomen in de kaderbrief	Kapitaallasten	€ 262
Totale effect eerste begrotingswijziging 2023		€ 3.135

Naast bovenstaande mutaties waardoor de lasten van de programma's in totaliteit worden verhoogd, verschuiven door diverse technische, budgetneutrale, wijzigingen ook budgetten tussen programma's. Deze mutaties zijn per saldo budgetneutraal.

Samenvattend ontstaat de volgende begrotingswijziging per programma, met in totaal een verhoging van de lasten van € 1,35 miljoen:

Programma (bedragen in duizenden €)	Primaire Begroting	Mutatie 1e begrotingswijziging	Begroting na wijziging
1. Watersysteem	63.677	1.120	64.798
2. Waterketen	55.273	1.139	56.412
3. Besturen en organiseren	32.046	-911	31.135
Netto-lasten programma's	150.996	1.349	152.345

In de uitwerkingen van de eerste begrotingswijziging 2023 is geen rekening gehouden met de centraal begrote posten onvoorzien van € 0,3 miljoen. Dit bedrag is in de begroting 2023 opgenomen voor 'nieuwe nog niet geraamde ontwikkelingen'. Het voorstel is om deze ruimte bij de eerst begrotingswijziging 2023 nog niet in te zetten, maar vooralsnog gereserveerd te houden in afwachting van de ontwikkelingen gedurende 2023. Bij de tweede begrotingswijziging 2023 kan dit budget worden ingezet al naar gelang dit nodig blijkt voor (autonome) ontwikkelingen. Indien het bedrag in zijn geheel niet nodig blijkt te zijn voor 2023, kan het alsnog vrijvallen bij de tweede begrotingswijziging 2023.

Mutaties reserves

In totaal nemen de reserves met € 1,89 miljoen toe. Dit bedrag bestaat voor € 6,81 miljoen aan extra toevoegingen en € 4,92 miljoen aan extra onttrekkingen. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de mutaties op de reserves op totaalniveau.

Onder de tabel volgt een inhoudelijke toelichting op de mutaties:

Reserve (bedragen in duizenden €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Toevoeging bestemmingsreserve tariefseglisatie	2.230	410	2.640
Toevoeging algemene reserve	516	967	1.483
Toevoeging bestemmingsreserve dividend NWB	1.342	1.342	2.684
Subtotaal toevoegingen aan reserves	4.088	2.719	6.807
Onttrekking algemene reserve	- 1.310	- 1.984	- 3.294
Onttrekking bestemmingsreserve tariefseglisatie	- 449	- 900	- 1.349
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende verplichtingen	- 207	- 207	- 414
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende verplichtingen		141	141
Subtotaal onttrekkingen aan reserves	-1.966	-2.950	-4.916
Totaal mutaties	2.122	-231	1.891

Toevoegingen aan reserves (€ 6.807.000 nadeel)

De verhoging van de toevoegingen aan de reserves bestaat uit een aantal onderdelen. Het bestaat uit een hogere dividenduitkering NWB van bijna € 2,7 miljoen die wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve dividenduitkering NWB, conform het huidige dividendbeleid en zoals opgenomen in de kaderbrief 2023-2024. Daarnaast wordt € 1,5 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve. € 0,2 miljoen hiervan bestaat uit voordelen op de energielasten (waarbij de nadelen op de energielasten weer ten laste van de algemene reserve worden gebracht (zie hiervoor de toelichting bij 'onttrekkingen aan reserves'). Daarnaast wordt een bedrag van € 1,3 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve (vanuit de reserve tariefseglisatie) om de kosten die ten laste van onvoorzien komen op te vangen en het weerstandsvermogen op peil te houden.

Tot slot wordt conform het huidige beleid aan de bestemmingsreserve tariefseglisatie € 2,6 miljoen toegevoegd als gevolg van nieuwe ramingen van GBLT voor de belastingopbrengsten (€ 2.480.000) en oninbaarheid (€ 160.000). Van dit bedrag heeft € 2.230.000 betrekking op watersysteembeheer en € 410.000 op zuiveringsbeheer. Dit was ook reeds opgenomen in de kaderbrief 2023-2024.

Onttrekkingen aan reserves (€ 4.916.000 voordeel)

Aan de algemene reserve wordt in totaal een bedrag van € 3,3 miljoen onttrokken. Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- € 1,5 miljoen als gevolg van een hogere CAO-ontwikkeling dan vooraf ingeschat.
- € 1,4 miljoen om de budgetten voor onvoorzien van programma 2 en 3 weer op peil te brengen.
- € 0,4 miljoen als gevolg van sneller stijgende energielasten dan in de primitieve begroting 2023 waren geraamd.

Daarnaast wordt een bedrag van € 0,3 miljoen onttrokken aan de reserves overlopende verplichtingen. Een bedrag van € 0,4 miljoen is eerder als resultaatsbestemming bij het jaarverslag 2022, voorgesteld om toe te voegen aan deze reserve omdat ze gereserveerd moesten blijven voor uitgaven in latere jaren. Met dit voorstel worden ze weer aan de reserve onttrokken in 2023. Daarnaast wordt € 0,1 miljoen minder toegevoegd als gevolg van een lager dan geraamde onttrekking vanuit de garantieregeling SNB.

Gewijzigde investeringsjaarschijven

In onderstaande tabel zijn de gewijzigde jaarschijven van de investeringen weergegeven t.o.v. de bestaande jaarschijven. Een overzicht met de betreffende projecten is opgenomen in bijlage 2.

Het totale investeringskader voor de periode 2023 – 2026 bedroeg in de programmabegroting 2023 € 281,8 miljoen. De actualisatie van de jaarschijven leidt tot een verhoogd kader van € 302,9 miljoen. Een toename van € 21 miljoen. De toename van het investeringskader is reeds toegelicht onder argument 2.1.

€ 1.000	Programma 1: Beheren watersystemen			Programma 2: Zuiveren afvalwater			Programma 3: Besturen en organiseren			Totaal programma's		
Jaar	PB 2023	BW I- 2023	Ver- schil	PB 2023	BW I- 2023	Ver- schil	PB 2023	BW I- 2023	Ver- schil	PB 2023	BW I- 2023	Ver- schil
2023	22.311	22.566	255	26.641	25.698	- 943	4.144	4.558	414	53.096	52.822	- 274
2024	21.173	25.854	4.681	42.026	36.473	-5.553	2.295	4.986	2.691	65.494	67.313	1.819
2025	20.010	21.695	1.685	58.581	64.809	6.228	2.337	3.876	1.539	80.928	90.380	9.452
2026	20.045	18.306	-1.739	60.862	70.742	9.880	1.412	3.300	1.888	82.319	92.348	10.029
To- taal	83.539	88.421	4.882	188.110	197.722	9.612	10.188	16.720	5.332	281.837	302.863	21.026

IX. Communicatie

De eerste begrotingswijziging 2023 is tot stand gekomen in nauw overleg met alle betrokken budgethouders. Dit in het kader van het opstellen van het jaarverslag 2022, eerste kwartaalrapportage 2023 en de voorbereidende werkzaamheden voor de kaderbrief 2023-2024.

Na besluitvorming wordt het besluit via de reguliere kanalen gepubliceerd en wordt de begroting daadwerkelijk gewijzigd.

X. Juridische zaken

Het algemeen bestuur stelt de begroting en begrotingswijzigingen vast (artikel 101 en 102 Waterschapswet).

Op grond van artikel 6, lid 2, Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie waterschap Vechtstromen doet het dagelijks bestuur voorstellen aan het algemeen bestuur voor wijzigingen van de per programma geautoriseerde netto-kosten en investeringsuitgaven. De bevoegdheid tot het instellen en opheffen van, en het toevoegen en onttrekken aan reserves is eveneens een bevoegdheid van het algemeen bestuur.

Op grond van artikel 100 en 102 Waterschapswet ligt het ontwerp van de 'Eerste begrotingswijziging 2022' twee weken ter inzage en wordt hier kennis van gegeven. De terinzagelegging heeft plaatsgevonden van 9 juni 2023 tot 22 juni 2023. De kennisgeving heeft plaatsgevonden in het Waterschapsblad.

XI. Uitvoering

De planning van voor de eerste begrotingswijziging 2023 is onderstaand weergegeven.

Datum	Onderwerp
15/5	CMT: bespreken (bestuursvoorstel met DB-besluit en AB-besluit tot de) eerste begrotingswijziging 2023
22/5	PHO's: bespreken/ter kennisname van bestuursvoorstel met DB-besluit en AB-besluit tot de eerste begrotingswijziging 2023

Datum	Onderwerp
6/6	DB: vaststellen van bestuursvoorstel met DB-besluit tot de eerste begrotingswijziging 2023 en akkoord met doorgeleiding AB-besluit naar CFBU van 28 juni 2023
9/6-22/6	Terinzagelegging eerste begrotingswijziging 2023
28/6	AB-commissie Financiën en beleidsuitvoering opiniërende bespreking ter voorbereiding op de bestuurlijke vergadering van 12 juli 2022: eerste begrotingswijziging 2023
4/7	DB: definitief vaststellen eindversie eerste begrotingswijziging 2023 (n.a.v. terinzagelegging)
12/7	AB besluitvormde vergadering: vaststellen eerste begrotingswijziging 2023
Na 12/7	DB besluit: Vaststellen uitgebreide projectenlijst en kredietvoorstellen
Voor 15/7	Verzending eerste begrotingswijziging 2023 naar provincies Overijssel en Drenthe (toezichthouders) tezamen met vastgesteld jaarverslag 2022

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Samenvatting investeringsplanning 2023-2026.

Bijlage 1: Besluit Eerste begrotingswijziging 2023

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 28 juni 2023;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

- de begroting 2023 naar programma's, baten en lasten en reserves als volgt te wijzigen:

Programma (bedragen in duizenden €)	Primaire begroting	Mutatie 1e begrotingswijziging	Begroting na wijziging
1. Watersysteem	63.677	1.209	64.886
2. Waterketen	55.273	1.139	56.412
3. Besturen en organiseren	32.046	-999	31.046
Netto-lasten programma's	150.996	1.349	152.345

Baten en lasten (bedragen in duizenden €)	Primaire Begroting	Mutatie 1e begrotingswijziging	Begroting na wijziging
Bruto-lasten	182.624	12.168	194.792
Oninbaar	-720	160	-560
Onvoorzien centraal	-300	0	-300
Toevoeging reserves (buiten programma's)	-14.817	-6.673	-21.490
Bruto-lasten programma's	166.787	5.655	172.442
Baten (binnen programma's)	-13.908	-2.088	-15.996
Onttrekking reserves (binnen programma's)	-1.883	-2.218	-4.101
Netto-lasten programma's	150.996	1.349	152.346

Reserve (bedragen in duizenden €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer	Totaal
Toevoeging bestemmingsreserve tariefseglisatie	2.230	410	2.640
Toevoeging algemene reserve	516	967	1.483
Toevoeging bestemmingsreserve dividend NWB	1.342	1.342	2.684
Subtotaal toevoegingen aan reserves	4.088	2.719	6.807
Onttrekking algemene reserve	- 1.310	- 1.984	- 3.294
Onttrekking bestemmingsreserve tariefseglisatie	- 449	- 900	- 1.349
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende verplichtingen	- 207	- 207	- 414
Onttrekking bestemmingsreserve overlopende verplichtingen		141	141
Subtotaal onttrekkingen aan reserves	-1.966	-2.950	-4.916
Totaal mutaties	2.122	-231	1.891

2. met het vaststellen van de eerste begrotingswijziging 2023, in te stemmen met de gewijzigde netto investeringsjaarschijven voor de periode 2023-2026 met een totaal kader voor deze periode van € 302,9 miljoen.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 28 juni 2023.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris

Bijlage 2: Samenvatting investeringsplanning 2023-2026

Programma 1 Watersysteem

Samenvatting investeringsplanning Programma watersysteem MJV 2023-2026			
Gevraagde ruimte		2023-2026	2023
			Jaarschijf
1.1	Bargerveen	5.509	450
1.2	Landbouw op Peil, Natuur op Peil en Haarvaten op Peil	1114	-1
1.2	DAW Drenthe en Overijssel	698	70
1.2	Pilot Klimaatrobuust werken	121	81
1.2	Waterparels	1000	250
1.2	ZON bijdrage	-4000	-500
1.3	Fluttersbeek	1541	741
1.3	Waterverdeling Midden Twente	1496	100
1.3	Maatregelen bestuursverklaring	202	463
1.3	Aanpak knelpunten NBW	1.600	100
1.4	Beken Hengelo	3.307	1.745
1.4	Bijdragen KAS en DPRA	1175	725
2.4	Azelerbeek	700	0
2.4	Beneden en Midden Regge	-1065	-2005
2.4	Beneden, Midden en Boven Dinkel	7.165	1633
2.4	Drienerbeek	350	250
2.4	Exosche Aa	1.200	100
2.4.	Elsbeek	-82	-82
2.4	Geelebeek	2000	150
2.4	Geestersche Molenbeek	1.510	100
2.4	Glanerbeek	165	410
2.4	Hagmolenbeek	400	0
2.4.	Hammerwetering	200	0
2.4	Hoogelaarsleiding	500	0
2.4	Lolee Bovenlopen	5.500	200
2.4	Loodiep	1200	700
2.4	Nieuwe Drostendiep	3.749	335
2.4.	Ruhenbergerbeek	623	425
2.4	Schoonebeekerdiep	750	250
2.4	Tilligterbeek	7.312	175
2.4	Vechtprojecten	4.757	2.185
5.2	Baggeren	11.892	3.263
5.2	Beschoeiingen	5.905	2.383
5.2	Bruggen	2.457	717
5.2	Gemalen	3.755	1548
5.2	PA Watersysteem	4.031	1.031
5.2	Sluizen	1.740	2081
5.2	Stuwen	6.862	1.869
5.2	Vervangen materieel	2.685	655
5.2	Kwantiteitsmeetnetten	3.675	1.195
5.2	Waterakkoord Drenthe	5.324	690
5.2	Werkplan GOK	7.800	3.300
div	Overig (sluitpost)	3.703	425
	Subtotaal	110.526	28.207
	Afbreukrisico	-22.105	-5641
Totaal	Netto programmaruimte	88.421	22.566

Programma 2 Waterketen

Samenvatting investeringsplanning 2023-2026					
Gevraagde ruimte in k€		2023-2026			waarvan in 2023
<u>Opgave nummer</u>					
2.1/5.2	Aanpassing KRW RWZI Enschede	17.750			50
2.1	Aanpassing KRW RWZI Glanerbrug	4.100			50
2.1/5.2	Aanpassing KRW RWZI Goor	7.000			100
2.1/5.2	Aanpassing KRW RWZI Haaksbergen	10.050			50
2.1	Aanpassing KRW RWZI Hengelo	9.200			50
2.1	Aanpassing KRW RWZI Nijverdal	3.400			0
2.1/5.2	Aanpassing KRW RWZI Oldenzaal	16.400			400
2.1/2.2	Ombouw RWZI Ootmarsum	4.400			3.350
2.1/2.2	Vernieuwen RWZI Tubbergen	19.500			1.900
2.2	Vernieuwen RWZI Vriezenveen	2.150			1.900
2.2	OAS en afvalwaterakkoorden	500			100
3.3	Aanleg zonnevelden	1.000			800
3.3	Stimuleringsmiddelen duurzaamheid	1.800			50
5.2	PRAUT Prgramma E&PA	2.750			1.850
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Coevorden + optimalisatie	4.700			200
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Goor	3.800			0
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Losser + optimalisatie	1.350			0
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Nijverdal	2.800			2.600
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Enschede	9.300			350
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Hengelo	2.700			0
5.2	Elektrische installatie vernieuwen Ommen	850			0
5.2	Reovatie Harkrooster RWZI Coevorden	500			500
5.2	Renoveren beluchting RWZI Dedemsvaart	1.000			200
5.2	Renovatie RWZI Denekamp	9.100			50
5.2	Vernieuwen debietmeting en beluchting RWZI Emmen	9.750			600
5.2	Aanpassen beluchting RWZI Enschede	6.800			50
5.2	Renovatie RWZI Hardenberg	9.700			450
5.2	Aanpassen beluchting RWZI Hengelo	2.100			1.100
5.2	ATEX veiligheid voeding slibkoeksilo Emmen	700			300
5.2	Renovatie daken slibgistingstanks Emmen	1.000			200
5.2	Maatregelen SVWI Emmen	1.000			0
5.2	Verzamelde werkzaamheden RWZI Hengelo	500			500
5.2	Geurbestrijding SVWI Hengelo	450			150
5.2	Derde reactor TDH Hengelo	1.000			500
5.2	Maatregelen SVWI Hengelo	1.000			0
5.2	Vervangingsinvesteringen	20.200			5.400
5.2	Optimalisaties	200			50
5.2	Meet- regeltechniek diverse rwzi's	700			200
5.2	Renovatie rioolgemaal Beckum	500			500
5.2	Rioolgemalen en persleidingen alg	6.200			1.100
2.3/3.6/6.1	Propositie nationaal Groeifonds	4.800			250
div	Overig (sluitpost)	8.022			798
	Subtotaal	210.722			26.698
	Afbreukrisico	-13.000			-1.000
	Netto programmaruimte	197.722			25.698

Programma 3 Besturen en Organiseren

Samenvatting investeringsplanning 2023-2026				
Gevraagde ruimte in k€		2023-2026		waarvan in 2023
<u>Opgave nummer</u>				
5.2	Inrichting werkplek	1.920		465
5.2	Inrichting datacenter	4.560		1020
5.1/5.3	Digitaliseren en innoveren	3155		305
5.3	Samenwerking	290		130
5.2	Facilitair en gebouwen	5.105		1110
5.3	Project Modernisering huisvesting en ICT	2.743		1.924
Div	Overig (sluitpost)	297		0
	Subtotaal	18.070		4954
	Afbreukrisico	-1350		-396
	Netto programmaruimte	16.720		4.558